

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY SOKÓŁKA ZA 2020 r.

Sokółka, kwiecień 2021 r.

Spis treści:

I.	Cel przygotowania oraz podstawa prawna sporządzenia Analizy	3
II.	Wstęp	3
III.	Zagadnienia ogólne gospodarki odpadami	3
IV.	System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka	4
V.	Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	8
VI.	Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	9
VII.	Liczba mieszkańców	10
VIII.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	11
IX.	Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy	11
X.	Podsumowanie i wnioski	12

I. Cel przygotowania oraz podstawa prawna sporządzenia Analizy.

Obowiązek opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1439). Zadanie to zostało określone jako zadanie obowiązkowe, które ma na celu weryfikację możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza, sporządzona za rok 2020, przedstawia możliwości Gminy m.in. w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z sortowania, potrzeb inwestycyjnych, a także kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych. Przedstawione tu są informacje o liczbie mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Sokółka, wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., a także liczbę mieszkańców, którzy złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, liczbę nieruchomości zamieszkałych objętych systemem, informację o właścicielach nieruchomości zamieszkałych, którzy nie wykonują obowiązków wynikających z ustawy oraz dane dotyczące ilości wytworzonych i odebranych odpadów z terenu gminy, z wyszczególnieniem ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania.

II. Wstęp.

Gmina Sokółka jest gminą miejsko-wiejską położoną we wschodniej części województwa podlaskiego w powiecie sokólskim, tuż przy granicy polsko-białoruskiej. Powierzchnia, jaką zajmuje wynosi 314 km² i zamieszkała jest przez 24 785 osób (stan: 31.12.2020 r.). Ponad dwie trzecie powierzchni gminy to użytki rolne, a blisko 20% to lasy. Gmina charakteryzuje się urozmaiconą, polodowcową rzeźbą terenu, nie ma tu jednak naturalnych jezior. Na terenie gminy występuje wiele form ochrony, jednak łącznie nie zajmują one znacznej powierzchni, większość z nich obejmuje tereny Puszczy Knyszyńskiej. Bogate i dobrze zachowane walory krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe sprzyjają rozwojowi turystyki i rekreacji.

Gmina podzielona jest na 55 sołectw, w obrębie których są 84 wsie. Gmina Sokółka, pomijając ośrodek miejski, charakteryzuje się typowym krajobrazem rolniczo-leśnym.

III. Zagadnienia ogólne gospodarki odpadami.

Podstawą prawną funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest wspomniana wyżej ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. To według określonych w niej wytycznych, każda gmina została zobligowana do podjęcia stosownych

uchwał określających szczegółowy sposób funkcjonowania systemu na swoim terenie. Tak więc musiały powstać: regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, uchwała o wyborze metody ustalenia opłaty, sposobu i zakresu świadczenia usług, terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty.

W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Sokółka przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na: „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z zamieszkałych nieruchomości na terenie Gminy Sokółka”.

IV. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka.

W 2020 r. odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Sokółka odbierało i zagospodarowywało Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. mające siedzibę w Sokółce, ul. Targowa 10. wyłonione w drodze przetargu nieograniczonego, z którym podpisano umowę na świadczenie usług na okres od dnia 01.07.2019 r. do 30.06.2020 r., Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. świadczyło ww. usługę do dnia odstąpienia od umowy przez Gminę Sokółka dnia 19.03.2020 r. z przyczyn zależnych od Wykonawcy.

W dniu 26 marca 2020 r. Gmina Sokółka zawarła umowę z przedsiębiorstwem MPO Sp. z o.o w Białymstoku na odbiór interwencyjny 160 Mg odpadów komunalnych. W okresie od 3 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. ww. usługi świadczyła firma MPO Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. 42 Pułku Piechoty 48 w Białymstoku z którą zawarto umowę na okres 3 miesięcy (od 03.04.2020 do 30.06.2020 r. - Wykonawca wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego) oraz następną na okres od 06.07.2020 do 30.06.2021 r. - Wykonawca wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne z terenu gminy Sokółka zostały odebrane przez ww. przedsiębiorstwa i zagospodarowane Instalacjach Komunalnych (IK): Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Hryniewiczach, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Białymstoku, BM Recykling; sp. z o.o., ul. Tkacka 30; 34-130 Andrychów, KOM-EKO S.A.; ul. Wojenna 3; 20-424 Lublin, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.; ul. Grenadierów 21; 41-216 Sosnowiec, Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowii Mazowieckiej Sp. zo.o.; ul. B. Prusa 66; 07-300 Ostrów Mazowiecka, ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. o. o.; Rusko 66; 58-120 Jarosów, Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las Sp. z o.o.; Stary Las 9; 83-200 Starogard Gdański, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, Sp. z o.o. w Hajnówce; ul. Łowcza 4 17-200 Hajnówka, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka

z o.o. w Sławnie; ul. Polanowska 43; 76-100 Sławno.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka w 2020 r. działał w oparciu o następujące akty prawa miejscowego :

1. Uchwałę Nr LXII/360/17 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 26 września 2017 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sokółka oraz uchwałę Nr XXIV/162/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sokółka, która weszła w życie od 1 lipca 2020 r.
2. Uchwałę Nr XIII/310/17 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz uchwałę Nr XXIV/163/20 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka, która weszła w życie od 1 lipca 2020 r..
3. Uchwałę NrX/75/2019 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 8 lipca 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty na terenie Gminy Sokółka oraz uchwałę Nr XXVI/174/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 23 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Sokółka.
4. Uchwałę Nr XXIX/195/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 2 października 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
5. Uchwałę Nr LIII/311/17 w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Sokółka
6. Uchwałę Nr XVIII/130/2015 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 29 października 2015 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy oraz górnych stawek

opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. Selektywne zbieranie odpadów „u źródła”, pozwala nie tylko na pozyskanie cennych surowców, ale także na ponowne i racjonalne ich wykorzystanie.

Gmina Sokółka, opracowując system gospodarki odpadami na swoim terenie, przyjęła zasady zbierania odpadów na nieruchomościach, z podziałem na frakcje:

1. *papier i tektura,*
2. *opakowania ze szkła,*
3. *tworzywa sztuczne,*
4. *metale,*
5. *zużyte baterie i akumulatory,*
6. *zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,*
7. *przeterminowane leki i chemikalia,*
8. *meble i inne odpady wielkogabarytowe,*
9. *odpady budowlane i rozbiórkowe,*
10. *zużyte opony,*
11. *odpady ulegające biodegradacji*
12. *popiół i żużel,*
13. *odzież i tekstylia,*
14. *odpady zmieszane (niesegregowane).*

Systemem objęte zostały nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Właściciele, użytkownicy pozostałych nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów pomiędzy konkretną osobą/właścicielem/firmą, a przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej, prowadzonego przez Burmistrza Sokółki.

Na terenie Gminy Sokółka stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnione są od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz sposobu zbierania odpadów. Liczba osób zamieszkujących daną nieruchomość ustalana jest na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy. Miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawkę od osoby. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2020 roku początkowo wynosiła 14 zł miesięcznie na mieszkańca gdy odpady komunalne są zbierane i odbierane selektywnie (od 1 sierpnia 2020 wynosi 32 zł miesięcznie) i 28 zł miesięcznie na

mieszkańca gdy odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny (bez segregacji, od 1 sierpnia 2020 wynosi 64,00 zł miesięcznie jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny). Od 1 sierpnia 2020 roku zwolnieni z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujący bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Stawka opłaty wówczas wynosi 31 zł od jednego mieszkańca.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym w zabudowie jednorodzinnej lub pojemnikowym w zabudowie wielorodzinnej. Dla potrzeb selektywnej zbiórki odpadów komunalnych stosuje się następujące oznakowania kolorystyczne, pojemników, kontenerów i worków:

- niebieski - papier i tektura,
- zielony - szkło i opakowania szklane bezbarwne i kolorowe,
- żółty - tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, drobne metale, opakowania z metalu, metale
- brązowy – odpady ulegające biodegradacji.

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na terenie swojej nieruchomości. W tym też między innymi celu, w ramach usługi odbioru i zagospodarowania odpadów utworzono PSZOK (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych), do którego mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą nieodpłatnie dostarczać odpady, zbierane zgodnie z wymienionymi wyżej frakcjami segregacji (poza zmieszanyimi odpadami komunalnymi). PSZOK był czynny sześć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00 oraz w każdą sobotę w godz. 9.00-14.00, co umożliwiło mieszkańcom w razie potrzeby regularne dostarczanie odpadów. W ramach działalności PSZOK, dwa razy w roku, organizowane są mobilne zbiórki odpadów, podczas której można wyzbyć się niepotrzebnych przedmiotów z gospodarstwa domowego, tzw. odpadów wielkogabarytowych. Jest to bardzo pożyteczna usługa, dzięki której mogą skorzystać osoby niedysponujące środkami transportu.

Gmina nie zapewnia dostarczania pojemników na zbiórkę odpadów niesegregowanych ani worków na segregację w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (worki dla mieszkańców którzy segregują odpady po ich wypełnieniu są wymieniane bezpłatnie na nowe zgodnie z umową zawartą z przedsiębiorcą). Bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbierane były: zmieszane (niesegregowane)

odpady komunalne i popiół – 2 razy w miesiącu oraz frakcje: papier i tektura, tworzywa sztuczne, opakowania ze szkła, opakowania wielomateriałowe, drobne metale, opakowania z metalu, metale, odpady ulegające biodegradacji – z częstotliwością 1 raz na miesiąc. Odpady komunalne ulegające biodegradacji w większości gromadzone są przez mieszkańców w przydomowych kompostownikach i wykorzystywane na własne potrzeby.

V. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Możliwości techniczne i organizacyjne Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi należy rozumieć w kontekście przetwarzania odpadów, co zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 797) oznacza procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Szczególną uwagę zwraca sposób, a właściwie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Odpady Komunalne wytworzone na terenie Gminy Sokółka podmioty odbierające przekazywały do: Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Hryniewiczach, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Białymstoku, BM Recykling; sp. z o.o., ul. Tkacka 30; 34-130 Andrychów, KOM-EKO S.A.; ul. Wojenna 3; 20-424 Lublin, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.; ul. Grenadierów 21; 41-216 Sosnowiec, Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowii Mazowieckiej Sp. zo.o.; ul. B. Prusa 66; 07-300 Ostrów Mazowiecka, ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. o. o.; Rusko 66; 58-120 Jarosłów, Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las Sp. z o.o.; Stary Las 9; 83-200 Starogard Gdański, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, Sp. z o.o. w Hajnówce; ul. Łowcza 4 17-200 Hajnówka, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Sławnie; ul. Polanowska 43; 76-100 Sławno.

Zgodnie z zasadą przekazywania przez podmiot odbierający zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone od właścicieli nieruchomości, były przekazywane bezpośrednio do instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, tzn. podmioty odbierające odpady z terenu Gminy Sokółka dostarczały je właściwie. Wspomniane rodzaje odpadów były więc transportowane przez MPO Sp. z o.o. Sokółka i MPO Sp. z o.o. w Białymstoku do: Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Hryniewiczach, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Białymstoku, BM Recykling; sp. z o.o., ul. Tkacka 30; 34-130 Andrychów, KOM-EKO S.A.; ul. Wojenna 3; 20-424 Lublin, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.; ul. Grenadierów 21; 41-216 Sosnowiec, Zakład Gospodarki

Komunalnej w Ostrowii Mazowieckiej Sp. zo.o.; ul. B. Prusa 66; 07-300 Ostrów Mazowiecka, ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. o. o.; Rusko 66; 58-120 Jarosów, Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las Sp. z o.o.; Stary Las 9; 83-200 Starogard Gdański, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, Sp. z o.o. w Hajnówce; ul. Łowcza 4 17-200 Hajnówka, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Sławnie; ul. Polanowska 43; 76-100 Sławno, a następnie odpowiednio tam zagospodarowywane. W obecnym stanie rzeczy brak jest innej możliwości przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania. W 2020 r. nie realizowano żadnych zdań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Spółka komunalna Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Targowa 15, 16-100 Sokółka otrzymała dofinansowanie na wykonanie przedsięwzięcia pn. „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla Miasta i Gminy Sokółka nr POIS.02.02.00-00-0002/18 w Ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Działanie 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

VI. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Umowy z przedsiębiorcą wyłonionym w drodze przetargów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Sokółka zostały zawarte na okres od dnia 01.07.2019 r. do 30.06.2020 oraz od 01.07.2020 do 30.06.2021 r. Przedmiotem zamówienia, o którym mowa było też utworzenie i obsługa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Przystępując do analizy kosztów poniesionych w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka w 2020 r., należy zwrócić uwagę na „składniki” tych kosztów. Biorąc pod uwagę zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Kosztami tymi są koszty poniesione z tytułu:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu.

Podsumowując, wszelkie koszty związane z wdrożeniem oraz obsługą systemu (w tym również koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych), zostały wykazane w poniższej tabeli:

Zestawienie kosztów i wydatków poniesionych przez Gminę Sokółka w roku 2020, w związku z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	
Wyszczególnienie	Koszty i wydatki
Koszty wywozu odpadów komunalnych (odbior, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, oraz koszty związane z prowadzeniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych)	6 399 607,75 zł
Koszty administracyjne obsługi systemu (wynagrodzenia pracowników związanych z obsługą systemu, szkolenia, zakup materiałów biurowych, druk deklaracji i druków opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, itp.)	207 970,75 zł
RAZEM	6 607 577,18 zł

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnieśli opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podejmowane były czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

VII. Liczba mieszkańców.

W Gminie Sokółka, wg danych z Ewidencji Ludności prowadzonej przez Urząd Miejski, zameldowanych na dzień 31.12.2020 r. było **24 785** osób, w tym miasto – **17 496** osób, wieś – **7 289** osób. Według danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, odnotowano wg systemu FISKUS - **18 469** osób, w tym miasto – **13 391** osób, wieś - **5 078** osób. Różnica w podanej liczbie osób wynika między innymi z faktu, że znaczna część osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywa poza terenem Gminy. Ponadto podjęty system nie obejmuje też studentów oraz uczniów, którzy kontynuują naukę w innych miejscowościach, poza miejscem stałego zameldowania.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2020 r. objęto **5053** nieruchomości. Systemem gospodarowania odpadami na terenie gminy Sokółka są objęte nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy.

W 2020 roku przed 1 sierpnia 2020 około 93% mieszkańców Gminy Sokółka zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów, zobowiązując się jednocześnie do zbierania i „oddawania” segregowanych odpadów, natomiast pozostała część mieszkańców, tj. ok. 7% deklarowała zbieranie odpadów w sposób nieselektywny. Po 1 sierpnia 2020 roku 100% mieszkańców Gminy Sokółka (składających deklaracje) zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów

wynikającą z nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach która weszła w życie w dniu 6 września 2019 roku. Nowe przepisy wprowadziły szereg istotnych zmian w dotychczas funkcjonujących gminnych systemach gospodarki odpadami komunalnymi. Rada Gminy zgodnie z postanowieniami art. 9 znowelizowanych przepisów w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie nowych regulacji była zobowiązana dostosować dotychczasowe uchwały do nowego stanu prawnego (tj. do 6 września 2020 r.).

VIII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2020 roku prowadzone były postępowania w stosunku do właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a dla których nie złożono deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na chwilę obecną, jedynym wiarygodnym źródłem weryfikacji nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, są dane z ewidencji ludności. Nie przesądza to jednak o rzeczywistym stanie rzeczy. Bowiem niepełne bazy danych, np. brak meldunku, utrudniają kontrolowanie wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

IX. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy.

Na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady od właścicieli nieruchomości, odnotowano następujące rodzaje i ilości odpadów odebranych z terenu Gminy Sokółka.

Tabela nr 1. Masa odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
150101	Opakowania z papieru i tektury	198,7800
150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	300,1300
150104	Opakowania z metali	29,0861
150107	Opakowania ze szkła	302,4000
16 01 03	Zużyte opony	20,6600
20 01 03	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4725,9200 (nieruchomości zamieszkałe)
20 01 03	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5677,8400 (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe)

Tabela nr 2. Masa odpadów komunalnych zebranych w PSZOK (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych)

Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	55,9100
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,5680
16 01 03	Zużyte opony	4,5863
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	5,4240
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,1520
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2,9500

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%] w 2020 roku wynosi 35%.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł: 1,36%

Wymagany poziom został zatem osiągnięty.

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 51,03% z wymaganego 50% w 2020 roku.

Wymagany poziom został zatem osiągnięty.

Osiągnięty poziom recyklingu innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: 100% z wymaganego 70% w 2020 roku.

Wymagany poziom został zatem osiągnięty.

X. Podsumowanie i wnioski.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Gmina Sokółka wdrożyła i w pełni realizuje obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Należy zwrócić uwagę że koszty ponoszone przez Gminę Sokółka w związku ze świadczeniem usług w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z roku na rok wzrastają. W roku 2020

nastąpił skokowo wysoki wzrost kosztów w Gminie Sokółka związany ze zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym zniesieniem regionalizacji w gospodarce odpadami komunalnymi.

W lipcu 2019 r. została znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która zniosła regionalizację tj. obowiązek przekazywania odpadów do instalacji regionalnych (RIPOK) z zasady położonych w niewielkiej odległości i o wielkości wynikającej z danych demograficznych będących bazą do sporządzenia WPGO. Umożliwienie przepływu odpadów komunalnych na obszarze całego kraju na zasadach rynkowych burzy stan równowagi pomiędzy strumieniem powstających odpadów komunalnych w województwie podlaskim i odpowiadającymi mu mocami przerobowymi instalacji komunalnych wypracowany w WPGO. Województwo podlaskie jako jedno z najmniejszych i ze stosunkowo małą bazą do zagospodarowania odpadów komunalnych jest szczególnie wrażliwe na skokowe zmiany. Wpływ odpadów komunalnych z innych części kraju, brak istotnych możliwości zwiększenia mocy przerobowych w krótkim czasie istniejących instalacji komunalnych pozbawiło część Podlaskich Gmin dotychczasowej możliwości zagospodarowania odpadów w swoim województwie. Wzrost kosztów to nie wszystko, aktualnie podstawowym problemem jest brak ofert na podlaskim rynku odpadów na przyjęcie odpadów zmieszanych do unieszkodliwienia, podlaskie instalacje komunalne nie chcą ich przyjmować od części podlaskich gmin. Jest to rozwiązanie co najmniej dyskusyjne. System oparty na przyporządkowaniu konkretnych gmin do jednej lub kilku instalacji z możliwością uruchomienia w razie nagłej potrzeby instalacji zastępczej, może nie być doskonały, ale jednak działał.

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że obecny system gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 funkcjonował prawidłowo. Gmina, przede wszystkim powinna wywiązywać się z obowiązku osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, umożliwia mieszkańcom wyzbycie się szerokiego katalogu odpadów oraz zapewnia ich odbiór bez względu na ilość. Zdecydowanie większa część odpadów komunalnych trafia do instalacji przetwarzania, niż na składowisko. Świadomość segregacji odpadów „u źródła”, a więc w miejscu ich powstawania, jest punktem wyjścia do osiągnięcia narzuconych prawem polskim i Unii Europejskiej poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Zatem szczególnie ważnym zadaniem w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi jest społeczna świadomość zbierania i segregacji odpadów nabyta m.in. przez edukację w tym zakresie.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Sokółka na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Ponadto w 2020 roku Gmina Sokółka kontynuuje działania w celu uregulowania statusu/stanu prawnego składowisk w Karczach. Zadaniem Inwestycyjnym jest budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przez spółkę komunalną Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Targowa 15, 16-100 Sokółka która otrzymała dofinansowanie na wykonanie przedsięwzięcia pn. „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla Miasta i Gminy Sokółka nr POIS.02.02.00-00-0002/18 w Ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Działanie 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. PSZOK będzie służył i odpowiadał na potrzeby lokalne w zakresie uzupełniania systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych obowiązującego w gminie. PSZOK będzie integralnym elementem systemu gospodarki odpadami w gminie i kluczem do osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.

Sporządził:

Jacek Rećko

Podinspektor

30.04.2021r

Zatwierdził:

Z up. BURMISTRZA

Adam Juchnik
Zastępca Burmistrza

30.04.2021

